

OKULUMU

SEVİYORUM

AREL EĞİTİM KURUMLARI

AYLIK ANASINIFI DERGİSİ

SAYI: 89

2012

İÇİNDEKİLER

ÇOCUKTA HOŞGÖRÜ GELİŞTİRME	2
OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA AHLAK GELİŞİMİ	5
ÇOCUKLARIN KORKULARI DA VARDIR	7
ÇOCUĞUM VE DİSİPLİN	9
BABA VE ÇOCUK	11
SOLAKLIK NEREDEN KAYNAKLANIR?	14
ÇOCUĞUNUZLA OYNAYABİLCEĞİNİZ OYUNLAR	17

AREL Eğitim Kurumları

Merkez Mah. Hacı Arif Bey Sk. No. 1, 34197 Yenibosna - Bahçelievler / İstanbul

Tel: (0212) 550 49 30 (pbx) - 630 35 05 (4 hat) Faks: (0212) 550 77 82

e-posta: arel@arel.k12.tr

Okulumu Seviyorum Dergisi - 2012

Yayın Kurulu: Rehberlik Servisi

ÇOCUKTA HOŞGÖRÜ GELİŞTİRME

KAYNAK

- Beil B., İyi Çocuk, Zor Çocuk, 2003
<http://www.maltepedumlupinar.k12.tr/pager.php?cat=5&haber=82>
- <http://www.yoret.org.tr/download/posta/71.doc>

Sözcük anlamı itibarıyla hoşgörü, farklı olan bir şeye katlanmak ya da sabır göstermek anlamına gelir. Hoşgörü sağlam bir anlayış gerektirir. Başkalarına da farklı düşüncelere sahip olma hakkını tanır. Bu farklılıklar çekici, ilginç, hoş görüldüğü sürece hoşgörüye ihtiyaç duyulmaz. Hoşgörü ancak durum bize uymadığı zaman devreye girer.

Hoşgörü konusunda da her konuda olduğu gibi nasihat etmek yerine örnek olmak başlıca ilkedir. Anne-babalar hoşgörü olmanın ne anlama geldiğini yaptıkları uzun açıklamalar yerine, kendi kişisel tutum ve davranışlarıyla çocukların bilincine yerleştirebilir. Çocuklarının sevgi ve hoşgörü değer olarak almasını isteyen aileler kendi sevgi ve hoşgörülerini çocuğa göstermeli-

dirler. Aile ortamı hoşgörü yaklaşımının desteklenmesi için gerekli zemini oluşturur. Böyle küçük bir toplulukta bile ilgiler ve kişilikler, davranış biçimleri birbirinden farklı olabilir. “Yaptığımı yapma, dediğimi yap” çocuklara değerleri öğretmek için etkili bir yol değildir. Ancak “Yaptığımı yap” sözünün bir çocuğu etkileme ve değiştirme olasılığı yüksek olabilir.

Son yıllarda, yeni yetişen çocukların “uyum problemleri” yaşadıkları, kurallara uymadıkları, aileyle kavgalı duruma düştükleri yolunda şikayetler sık sık duyulmaktadır.

Bu konuda yapılan çalışmalarda “uyum problemleri”ni ortaya çıkaran sebeplerin başında, anne babanın yanlış davranışlar sergilemelerin geldiği görülmüştür.

Hoşgörü konusunu ele alırken şunları unutmamalıyız:

- Şiddet ve nefret hiçbir zaman kızgınlığın çözümü değildir.
- Birkaç kişinin davranışları yüzünden insanlar yargılanmamalıdır.
- Tüm insanlar adil ve saygılı bir muamele görmeyi hak ederler.
- İntikam ve adalet her zaman aynı şey değildir.
- Tolerans yaşam boyu gösterilen bir çabadır.

Çocukta eğer bir davranış bozukluğu oluşmaya başlıyorsa, anne babanın çocuğa karşı yaklaşımlarını ve davranışlarını yeniden gözden geçirmek zorunda olduğu bir gerçektir. Çünkü çocuğu yanlış davranışa iten sebeplerin başında, anne ve babanın yanlış yaklaşımları yer almaktadır.

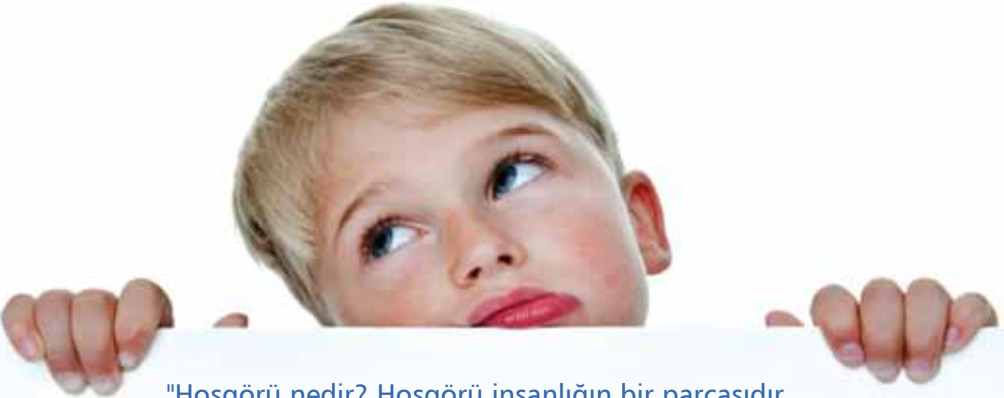
Çocuğun hareketlerinin oluşmasında sevginin önemi büyüktür. Hem aile ortamında hem de okulda hoşgörü esas olmalıdır. Hoşgörü havasının hâkim olduğu ailelerde büyüyen çocuklar arkadaşlarıyla, çevresiyle daha uyumlu, daha rahat ve daha girişkendir. Çocuk, düşüncelerini rahat ve serbestçe söyleyebilme yeteneğini elde etmiştir.

Anne-Babalar İçin Öneriler

- Çocuk sevimli ve sevildiği kendisine hissettirilmelidir. Sevme ve sevilme, çocuğun en önemli ihtiyacıdır. Anne babasının ve çevresindeki insanların ona sevgiyle yaklaşması, sağlıklı gelişimi için şarttır. Sevgi çocuğun kendine güvenini sağlar. Çocuk sevmeyi ancak başkaları tarafından sevilerek öğrenir. Bu sayede insanlara karşı sevecen ve sempatik tavırlar sergiler. En önemlisi insanları sever. Bu da çocuğun insanlarla olan ilişkisini daha da güçlendirir.
- Anne ve babaların olumlu, uyumlu ve anlayışlı ilişkileri, karşılıklı hoşgörüler ve birbirlerine olan saygı ve sevgileri, çocuğun karakter gelişimine olumlu katkılarda bulunur. Kapalı ve huzursuz ailenin çocuğu, olumsuz davranışlar içine girer.

- Anne babalar, çocuklarının birtakım hareketlerini hoşgörü ile karşılamalıdır. Çok sert davranışların zarar getirdiği gibi çok hoşgörü de şımartabilir. Ölçülü hoşgörü ve ölçülü disiplin dengeyi kurmanızı sağlayacaktır. Anne, baba bu ince çizgiye dikkat etmeli ve dozu nu iyi ayarlamalıdır.
- Ev ortamında çocuğunuzla iletişimde, kardeşler arası sorun olduğunda nasıl davrandığınızı gözden geçiriniz. Bu süreç içerisinde farkında olmadan hoşgörü-süzlük sayılabilecek davranışlarda bulunup bulunmadığınızı kontrol ediniz. Farkındalık hoşgörü eğitiminin özünü oluşturmaktadır.
- Tolerans ve sevecenlik modeli olunuz. Çocuklar duygusal ipuçlarını yaşamlarındaki önemli yetişkinlerden edinirler. Evde hoşgörü, farklılıklara saygı varsa çocuk da çevresine saygılı olmayı ve hoşgörü göstermeyi öğrenir.
- Çocuğunuza bütün eğitim sürecinde akademik başarı kadar hoşgörü, sorumluluk, saygı vb. değerleri kazandırmanın önemli olduğunu hissettirmeye çalışınız.
- Hoşgörü-süzlüğün önemli nedenlerinden biri kendi düşünce veya inancının tek gerçeklik olduğu iddiasıdır. Çocuğunuza tartışmalı konularda kendi görüşlerini ortaya koyabilme fırsatı veriniz ve konulara eleştirel olarak bakabilecek ve başka görüşler üzerinde düşünmeyi öğendirecek bir ev ortamı sağlayınız.

- Çocuğunuzun kendisinin önemli, değerli ve özel olduğunun hissetmesine yardımcı olunuz. Karar alma süreçlerine olabildiğince çocuğunuzun dahil etmeye çalışınız; çünkü kendine değer verme ve başkalarına saygı gösterme, hoşgörü-lü bireyin temel özellikleridir.
- Çocuğunuzun kendisini anlamasına, duygu ve düşüncesini anlatmasına ve başkalarına karşı anlayış geliştirmesine fırsat verecek oyunlar ve sosyal aktiviteler planlayarak sosyal becerilerini geliştirmesine olanak sağlayınız.
- Çocuğunuzun saldırgan ve aşırı rekabetçi davranışlar yerine sizinle ve arkadaşlarıyla işbirliği yapabileceği işlere özendiriniz.
- Çocuğunuza yararlı bilgiler sağlayınız. İnsanlar, olaylar, tepkiler ve duygular hakkında doğru bilgiler güçlendiricidir. Çocuğın gelişimsel düzeyine uygun bir dil kullanınız.
- Çocuklara haksız yere suçlanmanın ne gibi duygular yaratabileceğini onunla tartışın.
- Çocukların çok iyi birer gözlemci ve dinleyici olduklarını unutmayınız. Çocukların yanında konuşmalarımıza ayrıca özen göstermeliyiz. Farklı kültürlere, dinlere, dünya görüşlerine sahip insanları kınarsak, onlarla ilgili şakalar yaparsak çocuklar da ister istemez bizim gibi düşüneceklerdir.

"Hoşgörü nedir? Hoşgörü insanlığın bir parçasıdır.

Hepimizin hataları ve eksikleri var;

gelin karşılıklı olarak birbirimizin hata ve eksiklerini bağışlayalım,
çünkü, hoşgörü doğanın ilk yasasıdır."

Voltaire

OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA AHLAK GELİŞİMİ

KAYNAK

-www.cocukgelismisi.net

-www.aktuelpsikoloji.com/haber.php?haber_id=2780

Ahlak, insanın amaca yönelik olarak kendi arzusuyla iyi davranışlarda bulunup kötülükten uzak durmasıdır. Başka bir söyleyişle ahlak; bir toplumda insanların uymak zorunda oldukları davranış kurallarıdır.

Temel davranış biçimleri çocuklukta şekillenmeye başlar. Ahlak gelişimi ve buna bağlı davranışlar da çocukluk çağlarında kendini gösterir. Ahlak gelişimi, zihinsel gelişim ile paralellik gösterir.

Ahlak gelişiminde sosyal çevrenin önemi büyüktür. Çocuğun arkadaş çevresi ile olan sosyal etkileşimine göre ahlaki gelişimi oluşmaktadır. Burada ailenin çocuğa yaklaşımı çok önemlidir.

Ahlak gelişimi; doğru ve yanlışın belirlenmesinde geçerli olan prensip ve ilkelerin gelişimidir. Ahlakın üç farklı boyutundan söz etmek mümkündür: Bilişsel boyut, davranışsal boyut, duygusal boyut.

Bilişsel boyut; neyin doğru neyin yanlış olduğunu belirleyen sosyal normların anlaşılmasıdır ve bunlarla ilgili bilgileri kapsar.

Davranışsal boyut; ahlak kurallarına uyan ya da ters düşen davranışları ifade eder.

Duygusal boyut; davranışlarımız hakkındaki duygularımızı ifade eder.

Piaget, çocukların ahlaki davranış, tutum ve yargılarının kökenlerini klinik yöntemi kullanarak, bazı kısa hikayeleri çocukların sorgulamasına açarak, çocuğun sosyal kurallara gösterdiği saygı ve adalet anlayışını incelemiş ve zihinsel gelişime paralel olarak ortaya çıkan iki ayrı ahlaki dönemden söz etmiştir:

1. Dışa bağlı ahlak dönemi
2. Özerk ahlak dönemi

1. Dışa Bağlı Dönem:

Yaşamın ilk yıllarından, yaklaşık 10 yaş civarına kadar sürer. Bu dönemde çocuklar olayları, durumları, gözlenebilir fiziksel ölçütleri olan somut sonuçlara göre değerlendirirler. Eylemin yapısındaki amacı dikkate almaksızın ortaya çıkan fiziksel sonucun büyüklüğüne ve ciddiyetine göre karar verirler. Bu döneme özgü ahlaki yargılamaları, çocukların oyunlarında rahatlıkla gözleyebiliriz.

Dışa Bağlı Dönem’de, çocuklar oyunun kurallarına eleştirel bir bakış getirmeksizin uyarlar. Nedeni sorulduğunda, kuralların uymak için oluşturulduğu açıklaması gelir. Bu dönemde çocuklar bir yanlışın ne kadar ciddi olduğuna o yanlışın yol açtığı zararın büyüklüğüne göre, olayın nesnel sonuçlarına bakarak yargıya varırlar. Bir sonraki döneme göre daha ilkel ve tek boyutlu ahlaki yargılarda bulunurlar. Ahlaki yargılar oluşturmalarında ulaştıkları bilişsel olgunluk düzeyi belirleyicidir.

2. Özerk Dönem:

Bu evredeki çocuklar, fiziksel sonucun ortaya çıkmasından önceki niyeti dikkate alırlar. Yani salt sonuç değil, eylemin temelindeki düşünce üzerinde odaklaşırlar. Ayrıca karşılıklı anlaşma ve gereksinimlerle mevcut kuralların yeniden düzenlenebileceği ni idrak edebilirler.

Çocuğun Ahlaki Gelişiminde Okulun Rolü

Çocuğun devam ettiği eğitim kurumu, öğretmeni ve sınıftaki diğer çocuklarla ilişkileri ahlaki gelişimini etkilemektedir. Öğretmenin tutumu, sınıftaki olaylara bakış açısı, ahlaki alanlardaki teorik eğitimden daha önemlidir. Çocukların model alarak öğrendikleri düşünüldüğünde aile ortamından yeni çıkıp okula başlayan bir bireyin gördüğü kişiler öğretmele-ri ve arkadaşlarıdır.

Çocuğun ahlak eğitiminde en önemli kurum ailedir. Bunun yanında arkadaş ilişkileri, okul hayatı ve kitle iletişim araçları çocuğun ahlaki eğitiminde önemli bir rol oynamaktadır.

AİLEYE ÖNERİLER

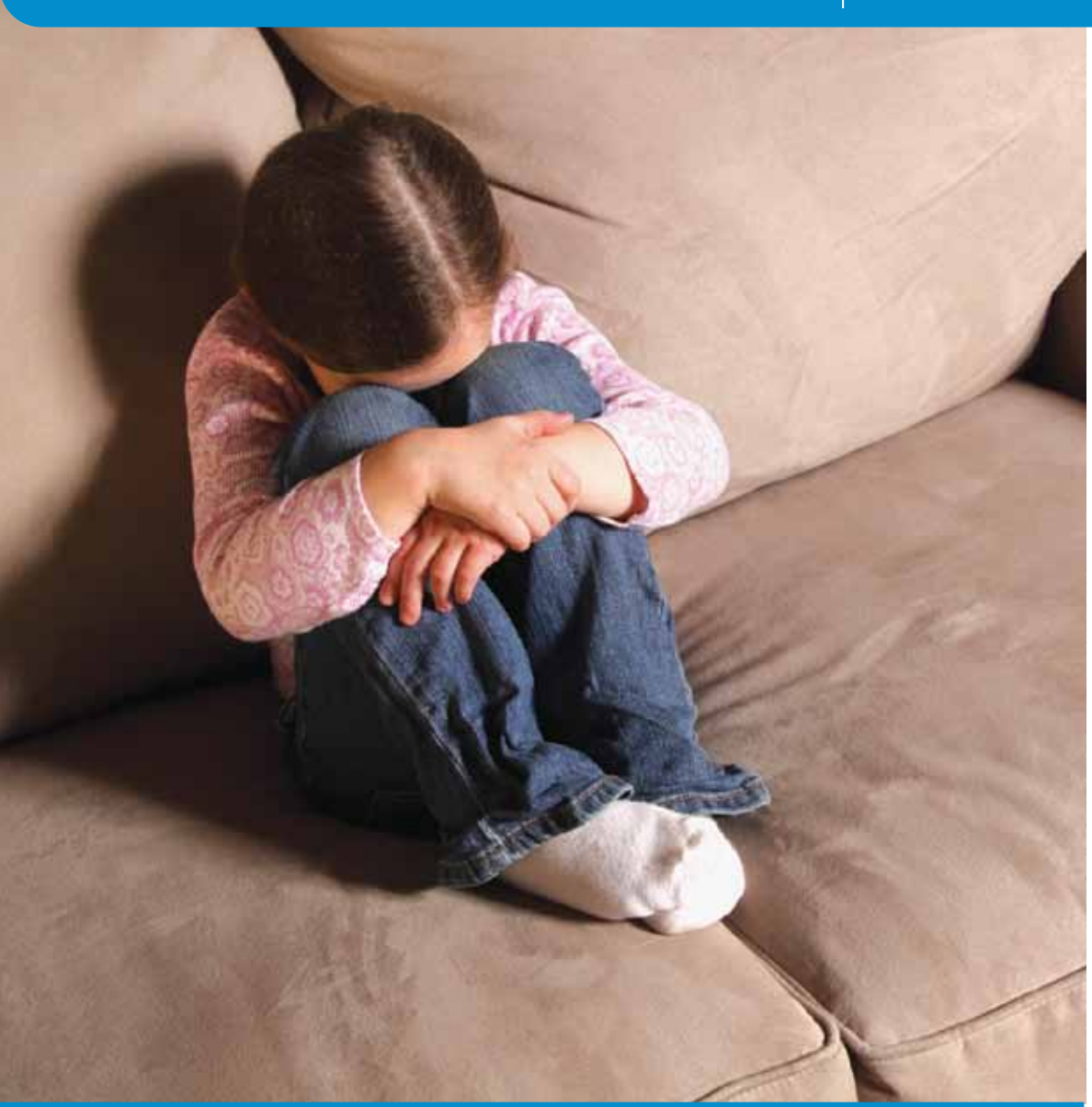
- Her yaşın kendine özgü gelişim özellikleri ve gelişim görevleri vardır. Her yaşın özelliklerinin ve görevlerinin anne ve babalar tarafından bilinmesi diğer eğitim alanlarında olduğu gibi ahlak eğitiminde de çok önemlidir.
- Çocuk, iyi bir ahlak eğitimini ancak iyi bir aile ortamında elde edebilir. Bu nedenle anne babanın çocuklarıyla sağlıklı iletişiminden önce eşlerin birbiriyle iletişiminin iyi olması gerekmektedir.
- Ceza ve disiplin birbirine karıştırılmamalıdır. Disiplin, kabul edilebilir nitelikteki davranışları belirleyen kuralların ve kontrollerin tümüdür. Ceza ise çocuğun uymadığı kuralların karşılığında ödediği bedeldir.
- Ödül, yapılan iyi bir davranışının karşılığında çocuğa verilen bir teşvik aracıdır. Ceza ise yapılan yanlış bir davranış karşısında çocuğun davranışlarının sınırlandırılmasıdır. Ahlak eğitiminde de bu iki kavramın dengeli ve sağlıklı kullanılması gerekmektedir.
- Aile içinde belirlenen kurallar açık net, tutarlı ve sürekli olmalıdır.
- Ahlaki gelişimi desteklemek için yapılabileceklerden bir başkası da hikayelerden, filmlerden yararlanmaktır.

Özetle, çocuklar yetişkinlerden duyduklarını ve gördüklerini öğrenirler. Dolayısıyla çocuklarımızın nasıl davranmasını istiyorsak biz de öyle davranmalı, iyi davranışlarını fark edip ödüllendirmeli ve onlara demokratik bir aile ortamı sunmalıyız.

ÇOCUKLARIN KORKULARI DA VARDIR

KAYNAK

-Rogge, J., Çocukların Korkuları Vardır, Rota Yayınevi, 2001
-www.bebek.com

Korku, insanların kendiliğinden edindiği bir tecrübedir, koruyucu bir fonksiyonu vardır ve hayatta kalabilmek için gereklidir. Korku, tehlikeli ve tehdit edici bir duruma karşı gerekli psikolojik ve entelektüel hazırlığın oluşmasını sağlar. Dikkatli olunması için uyarır, bir tehlikeyi gerçekçi bir şekilde tartabilmemize yardım eder.

Çocuklar hayat akışı içerisinde, korkuların gelişimi ve eğitimiyle birlikte onunla mücadele stratejileri geliştirirler. Çocukluk korkuları anne babaların en çok en-

dişelendikleri konulardan biri olsa da aslında çocuk gelişiminin tamamen doğal bir parçasıdır. Hatta korku ve kaygı –aşırı olmamak şartıyla- insan doğasında var olması gereken işlevsel bir duygudur. Yeteri derecede korku ve kaygı bizleri tehlikelerden korur. Biraz kaygı, bizi sınavlarda daha başarılı olmamıza destek verebilir. Çocuk korkularıyla ilgili olarak dikkat edilmesi gereken iki önemli nokta; gelişim dönemlerine göre korkuların oluşması ve zamanla kaybolması gerektiği; ve korkuların kalıcı olmaması için anne babanın izlemesi gereken uygun tutumlardır.

Çocuklar bazen korkunun kendisinde değil de, korkularıyla yaratıcı bir şekilde savaşıma potansiyeline sahip olmadıklarını düşündüklerinde ebeveynlere teslim olmak zorunda kalırlar. Bununla birlikte, gelişmeyi kısıtlayan korkuların da olduğu gerçeği ortaya çıkar.

Korkular kendilerini fiziksel olarak veya duygular vasıtasıyla gösterirler ve insanın hisleriyle doğrudan bağlantılıdır. Fakat her çocuk korkusunu büyüklere karşı göstermeyebilir. Çok çeşitli belirtilerden saptanabilecek bastırılmış ve gizlenmiş korkular vardır.

- Regresyon (Gerileme): Alt ıslatma, bebek gibi konuşma, tekrar altının bağlanmasını isteme, parmak emme vb.
- Çiş ve kaka kaşıma: Gündüzleri altını ıslatma veya kakasını altına kaşıma
- Hiç merak etmeme tavrı ve kendi isteğiyle izole olma: Okulda kimseye yaklaşmama, hiçbir şey yapmak istememe, iletişimden kaçınma
- Pasiflik ve aşırı uyumluluk: Okulda hiç dikkati çekmeme, çok uslu gibi görünme
- Sabırsızlık, hareketlilik ve saldırganlık: Aşırı hareketlilikle dikkati üzerinde toplamaya çalışma
- Mesafesizlik: Etrafta bulunan kişilere yaklaşımda ve iletişim kurmada sınır tanımama, körü körüne itimat etme

Genel olarak “bilinmeyen ve beklenmeyen” korkuyu yaratır. 2 yaş itibarıyla çocuklar artık bir şekilde dünyayı ve hayatı anlamak için yoğun bir çaba içine girerler. Her şey onlar için yeni ve keşfedilmeyi beklemektedir. Bu yaşta beklenmeyen ani veya yüksek sesler korku sebepleri arasındadır. Böceklerden, hayvanlardan korkma, doktor ve iğne korkuları normaldir. Bu yaş itibarıyla korkuyu kabul etmek ve özellikle annenin sarılarak ve okşayarak çocuğu güvende hissetmesini sağlaması önemlidir. Anne babanın temel hedefi şu olmalıdır: Çocuğun “evet dünyada tehlikeler var fakat annem babam beni korur” duygusuyla yavaş yavaş gelişen ve 6 - 7 yaş itibarıyla yerleşmiş olacak özgüveniyle “evet dünyada tehlikeler var ama ben kendimi koruyabilirim” duygusuna geçmesini sağlayabilmektir. Bu dönemde çocuğu korkularını önemsememek veya aşırı önemsemek, veya “korkuların üstüne gitmesi gerek” zihniyetiyle çocuğu zorlamak, örneğin köpekten korkan çocu-

ğa zorla köpeğe dokunmasını istemek veya sudan korkan çocuğu “bir kere girse alışır” diyerek zorla denize sokmak korkuların artmasına sebep olacağı gibi, hayatta en çok güven duyduğu kişilere yani anne babasına karşı güveninin zedelenmesine sebep olur. Çocuğun varacağı sonuç “eğer en güven duyduğum kişiler böyle yaparsa başkaları neler yapar, dünya tehlikelerle dolu...” olur. 3 - 4 yaş civarı yuvaya başlama yaşı olması nedeniyle anneden ayrılma korkusu görülebilir. 5 yaşla beraber korkularda somutlaşma başlayabilir, çocuk örneğin düşüp yaralanmaktan, büyük bir köpekten, sevdiği bir kişiye bir şey olmasından korkabilir.

Belki iki yaş itibarıyla korkunun kaynaklarının ve sebeplerinin açıklanması yerine korkuyu kabul edip sarılmak çocuğun rahatlaması için çoğu kez yeterli olabilir. Fakat artık muhakemesi gelişmeye başlamış daha büyük bir çocuk sarılmaya ek olarak mantıklı bir açıklamayla sakinleşmek ister. Korku ne kadar mantıksız olursa olsun “anladım korkuyorsun, biliyor musun senin yaşındaki bütün çocuklar bu tip korkuları hissedebilirler, bu çok normal” gibi tamamen kabul edici ve saygılı bir tutum önce çocuğu çok rahatlatır. Ardından neler hissettiğiyle ilgili duygu ve düşüncelerini dinlemek, sonra “anladım korkuyorsun, dur ben sana gök gürültüsünün nasıl oluştuğunu anlatayım” diyerek kısa ve mantıklı bir açıklama yapmak çocuğun korkusunu hafifletir. Böylece çocuk kendi korkusunun üstüne bir de korkusunu mantıksız bulup onu kabul etmeyen bir anne babanın yarattığı suçluluk duygusuyla baş etmek zorunda kalmaz. Ayrıca görerek öğrenmeyi engellemek de gerekmez. Yani kendi korkularımızı kontrol altında tutmaya çalışmak önemli bir noktadır. Çocuğun ateşi çıktığında anne veya baba kontrolünü kaybediyorsa çocuk hasta olmaktan çok korkar. Ebeveyni bu kadar telaşlandığında kendisini koruyamayacak bir görünüm oluşturulabilir.

6-7 yaş-okul çağı itibarıyla çocukların daha fazla ayaklarının yere bastığını ve çoğunlukla korkularının kendiliğinden geçtiğini görüyoruz. Fakat korkuların tamamen geçmesi elbette ki mümkün değildir. Hepimiz insan olarak bir şeylerden korkmaktayız. Önemli olan ve dikkat edilmesi gereken nokta, korkuların yaşam fonksiyonlarını engellediğini anladığımız anda bir uzmandan destek almak olacaktır.

Disiplin, erken dönem çocukluk yıllarından itibaren başlayan bir süreçtir. Çocuk, dürtüleriyle hareket eden ve dünyanın kendisi etrafında döndüğünü zanneden bir varlıktır. Anne ve baba, çocuğa bu dürtülerini frenleyerek kontrol etmeyi öğretir. Burada önemli olan nokta, iyi bir disiplin anlayışı içerisinde tehdit ve zorlamaların olmaması, disiplinin ancak saygı ve sevgiyle gerçekleşebileceğinin bilinmesidir. Elbette anne ve baba olarak hepimiz çocuklarımızı yetiştirirken onlar için en iyi olanı istiyor, hata yapmak istemiyoruz. Ancak çocuk yetiştirmek uzun

ve zorlu bir süreç . bu süreçte sevgi ve disiplin çocuğa birlikte verilmeli.

Disiplin, içsel denetimi sağlamak amacıyla bireyin kendisi ve çevresiyle uyumlu yaşayabilmesini sağlayan kural ve sınırların tümüne denir. Disiplin, sorumluluğun içselleştirilmesiyle sağlanabilir. Anne-babalar çocuklara yeni bilgi ve beceriler kazandırmaya çalışırken bunu ceza ve kontrol ile karıştırmamalıdır.

Çocuk, yapması ve yapmaması gerekenleri kendiliğinden bilemez, bunu ona öğretecek olan anne- babasıdır. Çocuğa kabul edilen ve kabul edilmeyen davranışları net bir şekilde belirtmek gerekmektedir. Örneğin; kardeşine kızan ve vurma teşebbüsüne geçen bir çocuğa, “kardeşine kızabilir, sinirlenebilirsin; ancak ona zarar vermek yok” gibi bir söylemle yaklaşılmalıdır. Böylelikle hem sınırları belirlemiş, hem de çocuğun içinden gelen duyguları anlamlandırmasına yardımcı olmuş, kendi denetimini sağlaması için ona açıklama yapmış oluruz.

Öte yandan anne baba olarak yaptığımız hatalı disiplin davranışları:

- 1- Sorunları görmezden gelmek
- 2- Gerçekten sorun olup olmadığına karar verememek
- 3- Beklentinin aşırı olması
- 4- Tutarsızlık
- 5- Sınır koymamak

Peki nasıl davranmalı, neler yapmalıyız?

Tehdit ve zorlamaya başvurmamalıyız.

“Eğer şu davranışı yapmazsan seninle konuşmaya çağım” yerine “şu davranışı şu şekilde yapmalısın” gibi kısa bir mesaj çocuğumuzda daha etkili olacak ve davranışın yapılması bizimle ilgili bir durumdan bağımsız gerçekleşecektir. Odaya kapatma, dayak gibi cezalar ise çocuğumuzun bize karşı hırslanmasına ve saldırgan tepkiler duymasına yol açacaktır. Ayrıca izole edilen, şiddet gören çocuk benlik saygısını yitirmekte ve kendine olan güveni azalmaktadır. Bu nedenle böylesi davranışlardan uzak durmalıyız. Çocuğumuzu en iyi disipline etme yolu öncelikle onu anlayabilmekten geçer. Eğer çocuğumuzun duygu, düşüncelerini anlayabiliyor ve bunu ona gösteriyorsa, çocuğumuz da bizi anladığını ifade eden davranışlarda bulunacaktır. Küçük çocuklarda bu durum oyun aracılığıyla kolaylaşmaktadır. Oyun aracılığıyla iletişiminiz artarak güçlenecektir. Ama öncelikle çocuğumuzun gereksinimlerine saygılı olmalıyız. Örneğin tam bir oyunu tamamlamak üzereyken onu kolundan tutup kaldırır, yemeğe götürmeye çalışırsak hayal kırıklığından dolayı çocuğumuz ne yemek yiyecek ne de istediğimiz başka şeyi yapacaktır. Tam tersine bize tepki gösterecektir. Hemen kendi koşullarınızda böyle bir durumda neler olabileceğini düşünmeliyiz. Tam bir filmin sonu gelmişken birisi bizi kolumuzdan tutup kendi istediği bir şeyi yaptırmak için zorluyor. Herhalde hiç hoşumuza gitmezdi. Öyleyse karşılıklı iletişimde saygının ne kadar önemli bir yeri olduğunu görmekteyiz. Disiplin ancak saygı ve sevgiyle gerçekleşebilir.

Çocuğumuza örnek olmalıyız

Tehditler, yasaklar ve cezalandırmalar yerine çocuğa örnek olmayı denemeliyiz. Örneğin çocuğumuza “sana odanı toplamayı söylemiştim, neden hala toplamadın” yerine “hadi gel birlikte toplayalım, nasıl toplanacağını sana göstereyim” demek, bir sonraki sefere oda toplama davranışını tek başına yapabilmesi için çocuğu teşvik edici bir tutum olacaktır. Onu suçlamak yerine yol göstermeliyiz. Çocuğa kuralların uygulanmasında rol ve sorumluluklar verilmeli. Belirli bir disiplin anlayışının devamlılığını, sürekliliğini sağlamada tutarlı olmanın önemli bir yeri bulunmaktadır. Tutarlılık ‘hayır’ların kolaylıkla ‘evet’e dönüşmemesidir. Bazı anne- babalar çocuk ağladığında dayanamayıp koydukları kural ve sınırları bir anda altüst ediverirler. Bu durumda disipline etme süreci sekteye uğramış olur. Hem çocuğun

kafası karışır, hem de sizin için her şey ‘sil baştan’a dönüşür. Bu nedenle tutarlı olmanın disiplin anlayışı içerisinde önemli bir yeri vardır.

Ön tedbirler almalıyız

Bir başka nokta, sorun olan davranıştan önce beklentilerimizi açıklayabilmektir. Örneğin çocukla so-kağa çıkmadan önce neyi alıp neyi alamayacağımızı kesin olarak belirtirsek, bir sonraki problem davranışını engellemiş oluruz. Çocuğa kızmamak için ön tedbirler alınması oldukça önemlidir. Odası sürekli dağınık olan bir çocuğa yazılı notlarla hatırlatma yapmak buna güzel bir örnektir. Kabul edilemez bir davranışın yerine alternatifler sunabiliriz. Örneğin; “Duvarları çizmek yok, işte sana kalem ve kağıt” gibi. Sorun olan davranışın sonuçlarını kontrol etmeye çalışmamalı; eğer tüm uyarılara rağmen aynı davranış tekrar ediyorsa sonuçları yaşamasına izin vermeliyiz. Ödüllendirmenin bir davranış kazandırma sürecinde önemli bir yeri olduğunu unutmamalıyız. Çocuğun içsel dünyasında anne-babasının ve çevresinin onayını alması, beğenilmesi kavramları çok önemli yer tutar. Bu sebeple yapabildiği şeylerde onu sözel ödülle onurlandırmalıyız. Eğer çocuğumuz beklenen davranış gösterdiyse, öncelikle bundan çok mutlu olduğumuzu ifade etmek ‘manevi ödüllendirme’ açısından önemlidir.

Örneğin:

- Bu davranışın beni çok mutlu etti.
- Yemeğini bitirdiğin için çok mutlu oldum.
- Misafirliğe gittiğimizde arkadaşlarımızla hiç kavga etmedin, onlarla çok güzel oyun oynadın, ben de anneleriyle sohbet ettim, bunu yapabileceğine inanıyordum, aferin.

Bunun yanı sıra maddi ödüller kalıcılığı olmayan ve pazarlığa dönüşebilecek, sözel ödüle göre daha etkisiz araçlardır. İlla ki bir maddi ödül verilecekse olumlu davranışın akabinde verilmesi gerekir; üç hafta sonra ödüllendirilen bir çocuk hangi davranış için ödüllendirildiğini artık unutmuş olacaktır. Kriz anında öfkemizi kontrol etmeye çalışıp serinkanlı olmalıyız. Sinirlenip öfkelenildiğinizi gören çocuk için bu durum bir koz teşkil etmekte ve davranışın sürekliliği artmaktadır.

Sonuç olarak, çocuğumuzda belirli bir davranışın yerleşmesini istiyorsak tutarlı, kararlı ve sakin olmalıyız. Çocuğumuzun o anki duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışarak emin olmalıyız. Bu tutumumuz cezalandırma sisteminden daha fazla işe yarayacaktır.

BABA VE ÇOCUK

KAYNAK

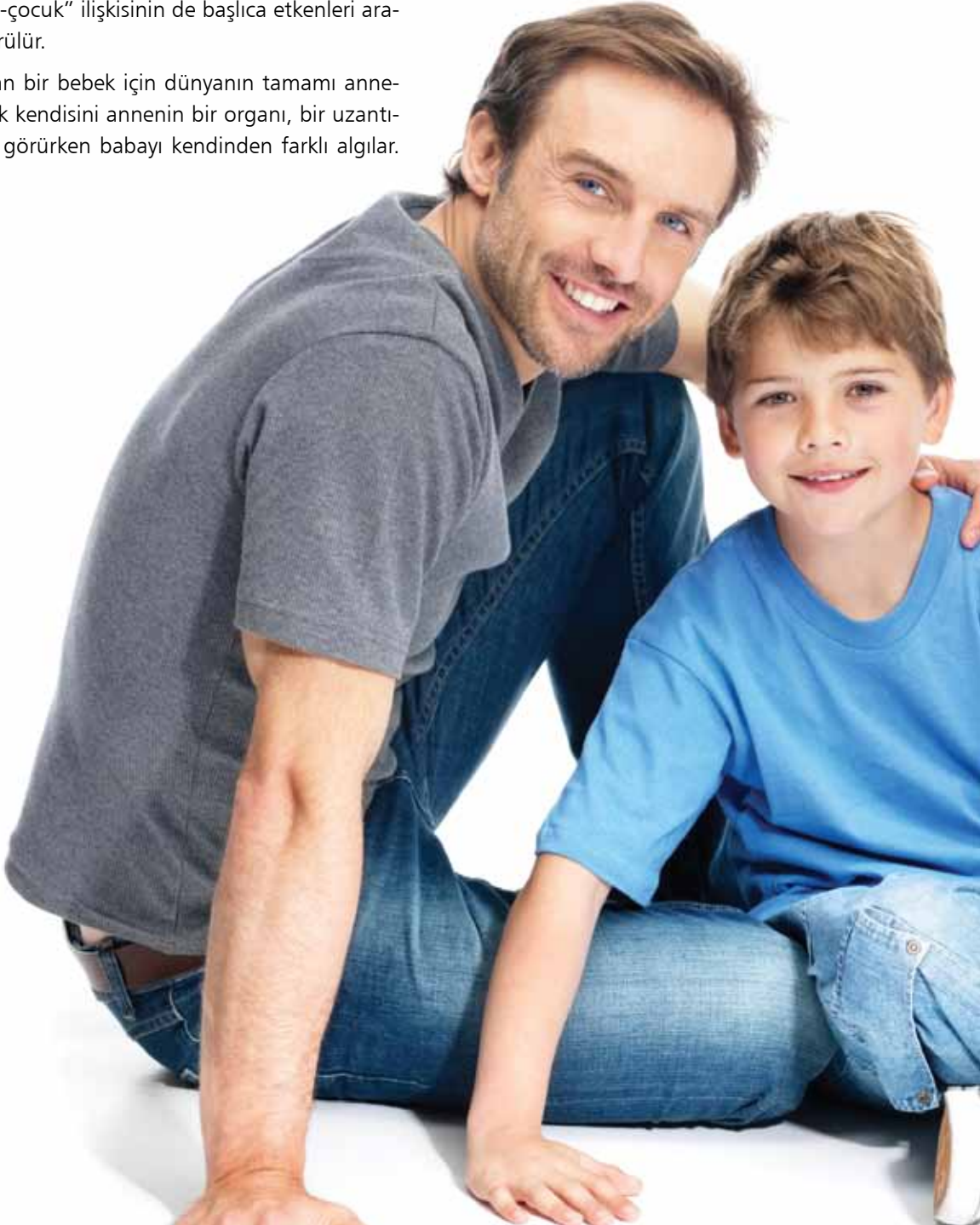
Özgü, H. (1968). Çocuk psikolojisi. İstanbul: Özgü Yayınevi.
Rousseau, J.J. (2007). Emile (6.Baskı). (Ü. Akagündüz, Çev.). İstanbul: Selis Kitaplar.
Yavuzer, H. (2005). Ana-baba ve çocuk (18. Baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.
Yavuzer, H. (2006). Çocuk psikolojisi (29. Baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi..

Babalık, eşin hamileliğiyle birlikte başlar. Anneliği destekleyen hormonlar olduğu gibi babalığı destekleyen bu gibi biyolojik faktörler yoktur. Ancak destekleyen eşin sağladığı rahat ortam sayesinde anne, hamileliği de doğumu da sorunsuz atlatır. Hamilelik süresince baba adayı, bebeğin gelişimi eşiyle birlikte izler, eşini rahatlatmaya çalışır. Böylece babalık başlamış olur. Ayrıca destekleyici baba rolü, “sıcak anne-ocuk” ilişkisinin de başlıca etkenleri arasında görölür.

Yenidoğan bir bebek için dünyanın tamamı annedir. Bebek kendisini annenin bir organı, bir uzantısı olarak görürken babayı kendinden farklı algılar.

Baba ise çocuğunu varlığının bir parçası, kendisinin bir devamı gibi sayar. Baba, ocuk için bir sevgi nesnesidir. Ancak ilk yıldıki anne-ocuk ilişkisinin yoğunluğu ve önemi, babayla ocuk ilişkisini biraz sekteye uğratır. İkinci yıldan itibaren ise babanın çocuğun yaşamında yer aldığı oranda ocuk için önemi artmaya başlar.

Ailenin toplumla iyi ilişkiler kurabilmesini sağlayan, adeta bu konuda bir köprü konumunda olan babadır. Baba çocuğun tüm ihtiyaçlarını karşılayıp, besleyip, büyütse bile yapacaklarının ancak üçte birini yapmış sayılır. Baba çocuklarını iyi bir insan ve vatandaş olarak yetiştirmeli, onları sosyalleştirip topluma kazandırmalıdır.

Çocuk kişiliğini geliştirme aşamasında babasını model olarak taklit eder. Özellikle erkek çocuk için baba, cinsel kimliğin kazanılması açısından son derece önemlidir. Bu evredeki çocuklar babalarından mahrum büyürlerse, baba modeli yetersiz kalırsa bu bir cinsel karmaşaya neden olabilir. Baba, çocuğun bütün yükümlülüğünü anneye bırakmak yerine kendi sorumluluğunu bilerek hareket etmeli, elinden geldiğinde çocuğunun yanında olup onunla vakit geçirmelidir. Yoksa çocuk kendisini anneye özdeşleştirmeye başlayarak annesinin davranışlarını taklit eder.

Yapılan araştırmalar, sağlıklı baba-çocuk ilişkisinin çocuğun bilişsel gelişimini dolayısıyla da okul başarısını olumlu yönde etkilediğini göstermiştir.

Erken gelişim yıllarından itibaren çocuklarına tinsel temasta bulunan, onlardan sevgisini esirgemeyen, öpen, sürekli sarılarak kucağına alan babaların çocuklarının ileriki yıllardaki okul başarılarının da olumlu etkilendiği görülmüştür.

Ayrıca baba, çocuğun sosyal gelişimi açısından da son derece önemlidir. Çocuk babayı bir güven kaynağı olarak görür ve babanın

yokluğu çocukta bazı korkulara, endişelere ve güvensizliğe neden olur. Bu da sosyal gelişimini olumsuz yönde etkiler. Yine babanın yokluğu, ilgisizliği çocuğun kişiliğini, ruh ve beden sağlığını etkileyerek bazı davranış bozuklukları sergilemesine neden olabilir.

Güçlü kuvvetli bir babayla özdeşim kuran çocuk, kendini daha fazla güvende hissedecektir. Çünkü çocuklar, özdeşleşme yoluyla örnek aldıkları modelden kendilerine güç aktarmakta, örnek aldıkları kişi oranında kendilerini güçlü hissetmektedir. Özellikle erkek çocuklar babaya olan hayranlıklarından kaynaklanan taklit yoluyla kendilerini babalarıyla özdeş tutarlar. Babaları gibi olmak, onlar gibi davranmak isterler. Erkek çocuk babaya hayrandır. Dünyada babasından güçlü, becerikli, akıllı, üstün kimse yoktur. Ancak çocuk, kendini yetersiz bir babayla özdeşleştirirse örnek aldığı modelin yetersizliklerini fark ettiğinde kendini endişeli ve güvensiz hissedecektir. Bu yüzden babalar çok dikkatli olmalı, çocuklarına güven ve sevgi aşılayan bir rol model olmaya özen göstermelidir.

Elde edilen tüm bulgular gösteriyor ki; baba, eşinin hamileliğinden itibaren babalık rolünü aktif olarak üstlenmelidir. Hamilelik sırasında, doğumda ve doğum sonrasında elinden geldiğince eşini rahatlatmalı, ona yardımcı olmalıdır. Baba bebeğin büyütülme sürecinde ne kadar aktif olursa, baba-çocuk ilişkisi o kadar sağlıklı olur, çocuk babaya o kadar bağlanır. Ayrıca destekleyici bir baba, sağlam anne-çocuk ilişkisinin kurulmasına da yardımcı olur. Gelişim sürecinde çocuğuna iyi örnek olmalı, erkek çocuğun rol modeli olarak onunla yeteri kadar vakit geçirmelidir. Çocukla sinemaya, futbol maçlarına, tiyatroya, balık tutmaya gitmek hem baba hem de çocuk için faydalı olacaktır. Burada önemli olan birlikte geçirilen sürenin uzunluğu değil, nasıl geçirildiğidir. Unutulmamalıdır ki; ilişkinin kalitesi geçen süreden çok daha önemlidir.

SOLAKLIK NEREDEN KAYNAKLANIR?

KAYNAK

-www.geocities.com
-http://tr.wikipedia.org/wiki/
Solakl%C4%B1k

Solaklık, bireyin sol elini, sağ eline göre gündelik işlerde daha baskın olarak kullanmasıdır. Sol el ile yazı yazmak ve yemek yemek, solaklığın en çok göze çarpan örnekleridir.

Solaklığın nereden kaynaklandığı konusu, bilimin halâ çözemediği sırlar arasında yer almaktadır. Bugüne kadar yapılmış araştırmalardan, uygulanan test ve anketlerden çıkan sonuçlar; şu an için kesin bir yargıya varabilmek için yeterli görünmemektedir.

Sağ veya sol yanlılıkla ilgili teoriler, iki genel gruba bölünebilir: Bir grup, sağ veya sol yanlı olmayı doğrudan doğruya bünye ve yaratılış farklarından olduğunu, diğer grup ise, bunun bir öğrenme ve alışkanlık sonucu olduğunu kabul etmektedir. Bünye ve yaratılış farkı teorisini tutanlar, bunu soyaçekim, iç organların eşit olmaması, vücudun her iki tarafındaki temiz kan damarlarının aynı hızla gelişmemiş olması, kol kemiklerinin aynı büyüklükte olmaması ve çocuk henüz doğmadan ana rahmindeki duruşunun yaptığı bünye farkları gibi şeylerle anlatmaya çalışmışlardır. Öğrenme teorisini ileri sürenler ise, çocuğun sağ veya sol yanlı olmasının, anne-babanın ya da bakıcısının çocuğa verdiği alışkanlıklara bağlarlar.

Sol yanlılığın kalıtım yoluyla oluştuğu ilkesiyle hareket ederek yapılan bazı incelemelerde, sağ ellerini kullanan anne-babaların çocuklarının %10'undan daha azı solak olurken, bu oran sol elini kullanan ebeveynlerin çocuklarında %35'i aştığı belirtilmektedir. Bununla birlikte, yapılan araştırmaların bazılarında da, sağ veya sol yanlılığın soyaçekimle ilgisinin pek şüpheli olduğu ileri sürülmektedir. Diğer taraftan, beyinle ilgili yapılan son gelişmeler ışığında, sadece el yanallığına bakarak yanlılaşma ya da sol yanlılığın nasıl ortaya çıktığı hakkında genel bir yargıya varmak, mümkün gibi görünmemektedir. Bu sebeptendir ki, bu araştırmada, daha çok el yanallığı çağrışımı yapan "solak" veya "sağlak" kelimeleri yerine, vücudumuzun çift olan organların yanallığını ifade edeceği düşünülen "sol yanlı" ya da "sağ yanlı" kelimelerinin kullanılması tercih edilmiştir.

Sol yanlılığın doğuştan, kalıtsal bir özellik olduğunu düşünen uzmanların yanı sıra, bazıları da, kalıtsal gibi görünmesinin, yani sol yanlı anne veya babaların sol yanlı çocukları olmasının; en azından

bir ölçüde, çocuğun anne veya babasının davranışını taklit etmesinden kaynaklandığını öne sürmektedirler.

Sol yanlılığın kalıtımla olan bağı üzerinde yaptığı çalışmalar sonunda hayal kırıklığına uğradığını söyleyen Kanada'nın Columbie-Britannique Üniversitesi'nden Stanley Coren, şu an için kesin bir yargıya varabilmede araştırma ve bulguların yetersiz olduğunu ispat etmiştir ve kesin sonuçları alınmış bir çalışmanın bulunmadığını belirtmektedir. "Sol yanlılık, beynin sağ yarıküresinin dominant olmasıyla ilgili olduğu kadar, aileden ve irsiyetten geldiği kabul edilebilir" demektedir.

Kalıtımın etkisi tümüyle göz ardı edilmemekle beraber, yapılan araştırmaların sonuçları o kadar belirsizdir ki, sağ yanlı veya sol yanlı olmanın, kalıttan kaynaklandığını söylemenin güç olduğu düşünülmektedir. Bazı araştırmacılar, sol yanlılığın kalıtsal gibi görünmesini, yani sol yanlı anne ya da babaların sol yanlı çocukları olmasını, daha önce belirtildiği gibi, en azından bir ölçüde, çocuğun, anne ya da babasını taklit etmesinden kaynaklandığını ileri sürmektedirler. Fakat, bütün bu görüşler, henüz tam olarak ispatlanamamış ve birer varsayım olmaktan öteye gidememiştir.

Yanallaşmanın genetikle olan ilgisi hakkında, internetteki bazı web sitelerinde şu istatistiklerle rastlanmaktadır: Eğer çocuğun annesi ve babası sağ elini kullanıyorsa, çocuğun sol yanlı olma oranı %2'dir. Bu rakam, anne ve babadan biri sol yanlı ise, %17'ye yükselir.

Eğer ikisi de sol yanlı ise %50'ye sıçrar. Bu rakamlara nadiren rastlanmakla birlikte, Mc Manus ve Bry'den (1992)'in ortak araştırmasında şu sonuçlar varmışlardır:

Sağ elini kullanan anne-babanın sol yanlı (en azından sol eli) bir çocuğa sahip olma şansı %9,5'tur.

Bu oran, eğer anne-babadan biri solaksa (daha çok anne), %19,5'a yükselir. Bu araştırmanın analizleri sonucunda verilen diğer bir bilgiye göre de, sol yanlı ebeveyn sahip çocukların %26,1'i de sol yanlıdır.

Bütün bunlar, aşırı vakalar bir tarafa bırakılırsa, hem soya çekimin hem de öğrenmenin etkisi olduğuna işaret etmektedir. Sağ ya da sol eli tercih etmek her neden ileri gelse gelsin, bunun pek küçük yaşta yerleştiği ve bütün hayat boyunca öyle kaldığı anlaşılmaktadır. Bununla beraber, herhangi bir sebeple tercih ettikleri eli kullanamayacak hale gelince, diğer elin onun yerine geçtiği ve bu işi oldukça iyi bir şekilde yapmaya alıştırıldığı da görülmüştür.

Artık günümüzde, insanların büyük bir çoğunluğunun neden sağ ellerini sol ellerine oranla daha çok kullandıkları sorusuna arınan cevaplardaki varsayımların çoğunun yanlışlığı anlaşılmakla birlikte, yanlılaşmanın ne sebeple ileri geldiği tam bir kesinlikle ortaya konamamaktadır. Bununla birlikte, sağ ya da sol yanlı olmanın, beyinle olan ilişkisi üzerinde duran araştırmacıların sayısı artmakta ve bu ihtimal üzerinde daha çok durulmaktadır. Özellikle nöroloji uzmanları, bu soruya cevap bulabilmek için, çok değişik testler, klinik uygulamalar yaparak, beyin yanallıkla ilişkisini ortaya çıkarmaya çalışmaktadırlar.

Solak mısın? Dahi olabilirsin.

İnsanların sağ ve sol ellerini kullanmalarının nedenleri tıpkı göz rengi gibi genlerle açıklanırken, tarihe ismini altın harflerle yazdıran Leonardo Da Vinci, Picasso, Beethoven gibi pek çok deha solak... Tarihe yön veren bir çok insanın solak olmasına karşın, toplumlar tüm olumsuzlukları tarih boyunca "sola" bağlayarak, uğursuz saydılar.

Sanat alanında Leonardo da Vinci, Picasso, Michelangelo, Paul Klee, Albrecht Dürer, müzik alanında Ludwig van Beethoven, Johann Sebastian Bach, bilim alanında Albert Einstein, yerçekimini bulan Isaac Newton, Benjamin Franklin "sol" elini kullanan dahiler olarak tarihe geçti.

ÇOCUĞUNUZLA OYNAYABİLECEĞİNİZ OYUNLAR

KAYNAK

-Çankırılı A., Benimle Oynar mısın Anne!, 2011

-Çankırılı A., Annem ve Babamla Oynuyorum Öğreniyorum, 2010

Oyun çocuğun fiziksel ve ruhsal gelişiminde çok önemli bir role sahiptir. Çocuk için en zevkli ve etkili öğrenme aracıdır. Çocuk oyunla eğlendiği gibi aynı zamanda gücünü ve yeteneğini deneme, içinde yaşadığı çevreyi, eşyaları keşfetme, kendisini başkalarından ayıran özellikleri fark etme imkânları bulur. Mesleğiniz ne kadar zor, ev işleriniz ne kadar çok olursa olsun çocuklarınıza zaman ayırmanız çok önemlidir. Ayıracağınız zamanın uzunluğu değil kalitesi önemlidir.

Oyun önerilerimizi dikkate alarak çocuğunuzla kaliteli zaman geçirebilirsiniz.

Müzikli Bardaklar

Su bardaklarına değişik miktarlarda su doldurun. Yavaşça su bardaklarına kaşığı dokundurarak çıkan melodiyi çocuğunuza dinletin. Basit tonlar deneyip onun da kendi melodisini oluşturmasını destekleyin.

Bir Hikaye Yazın

Çocuğunuzla birlikte hayatınızdaki olaylarla ilgili bir hikaye yazın, o da baş karakter olsun. Hikayeye bulunduğunuz günden başlayın. Bugünün çocuğunuz için ne anlam taşıdığını, onun neler yapmayı planladığını yazın. Bunu yaparken onunla konuşun, hayal gücünü kullanmasına yardımcı olun. Hikayeyi fotoğraflarla, dergilerden kestiğiniz resimlerle süsleyin. Çocuğunuz resimleri kesme ve yapıştırmanızda size yardımcı olsun.

Hafıza Oyunu

Bakalım çocuğunuzun hafızası ne durumda. Önüne

evinizin küçük eşyalarından veya onun oyuncaklarından bazılarını getirin. Bunları görmesine izin verin. Sonra gözlerini bir mendille kapatın ve önüne koyduğunuz eşyalardan birini saklayın. Hangisini sakladığınızı diğerlerini eliyle yoklayarak bulmasını isteyin.

Dinle ve Tahmin Et

Bulduğunuz küçük ev eşyalarını bir torbaya doldurun. Çocuğunuza gözlerini kapatmasını söyleyin. Her seferinde torbadan bir şey çıkarın ve ses yapmasını sağlayın. Çocuğunuza bu şeyin ne olduğunu tahmin etmesini söyleyin. Bunun için anahtarları, bozuk paraları, ses çıkaran nesneleri kullanın. Madeni eşyaya bir çatal veya kaşık vurarak ses çıkarmasını sağlayabilirsiniz.

Örgü Denemesi

Bir kartonu altıgen veya daire şeklinde kesin. Kartonun üzerinde çeşitli motifler oluşturacak şekilde delikler açın. Bu deliklerden bir yün ipi, önlü arkalı geçirin. Sonra kartonu çocuğunuza verin, o da ipi istediği deliklerden geçirerek örgüye devam etsin. Bu eğlenceli aktivite çocuğunuzun göz ve el koordinasyonu için yararlı olacaktır.

Balıklardan Mesaj

Karton kağıtları balık şeklinde kesin. Her balığın üstüne farklı mesajlar yazın. "Kırmızı renkte bir şey göster.", "Ona kadar say.", "Üç defa kulağına dokun." gibi. Sonra bunları kavanoza doldurun ve çocuğunuza eliyle balık tutmasını söyleyin. Tuttuğu her balığın üzerindeki mesajı okuyun; o da yerine getirsin.

AREL OYUN GRUBU

Çocuğunuzla AREL OYUN GRUPLARI'na
katılmanın farkını yaşamak istemez misiniz?

Arele ve arkadaşları çocuklarıyla benzeri
katılımlarını AREL Oyun Grupları
çocukları eğlenceli, güvenli ve etkili bir
ortam sunar. Aneokununuzda çocuklar
ayrık gelişimlerine uygun olarak 2 ayrı
seviyede gruplandırılır. Çocuklar, oyun
gruplarında bir arada sosyalleşmeyi ve

özellikle sosyal öğrenmeyi bir arada da
fiziksel, duygusal ve zihinsel gelişimlerini
destekleyici aktif becerin yer aldığı sağlıklı
ve güvenli bir oyun ortamında bulundular.
Çocuklar cesaretli, deneyimci keşfederek
ve öğrenirken AREL ailesi olarak dış ile
ortamda öğrenmek için fırsatlar sunuyor.

22-36 ay arası çocuklar için OYUN GRUPLARIMIZ açılmıştır.

www.arel.k12.tr

International
Baccalaureate

AREL EĞİTİM KURUMLARI World Map Hacı AYT Bay SK No. 1, 34197 Yenibosna - Beşiktaş / İstanbul
Tel: (0212) 550 49 30 (pbx) - 630 35 65 14 (hbk) Faks: (0212) 550 77 02 e-posta: arel@arel.k12.tr